

COSTURILE EDUCAȚIEI GRATUITE

de ce învățământul gratuit costă?

Salvați Copiii

București

Septembrie 2018

Tipul studiului: sondaj de opinie cantitativ, prin interviuri față în față, pe un eșantion de 903 respondenți, la nivel național.

Grupul țintă: părinți, cu vârsta de minim 18 ani, din mediul urban și rural, care au copii înscriși la școală în diverse cicluri educaționale, inclusiv clasa 0;

Eșantionare propusă: eșantion teoretic, pe cote, după statusul de părinte și ciclul de studii al copilului;

Principalele teme: temele de construcție a chestionarului au rezultat din operaționalizarea obiectivele specifice, respectiv:

Suma totală suportată de părinți într-un an școlar pentru acoperirea unor categorii diverse de cheltuieli legate de școlarizarea copilului;

Conștientizarea modului în care cheltuielile suportate într-un an școlar influențează calitatea educației copiilor;

Identificarea sumei de bani pe care părinții o suportă într-un an școlar pentru plata activităților extrașcolare;

Suma totală de bani pe care părinții o alocă pentru plata fondului școlii și fondului clasei;

Identificarea modalităților în care se administrează fondul școlii și fondul clasei (persoana care se ocupă de administrarea banilor, destinația banilor obținuți din fondul școlii și fondul clasei, gradul de transparență cu care este utilizat fondul clasei și fondul școlii).

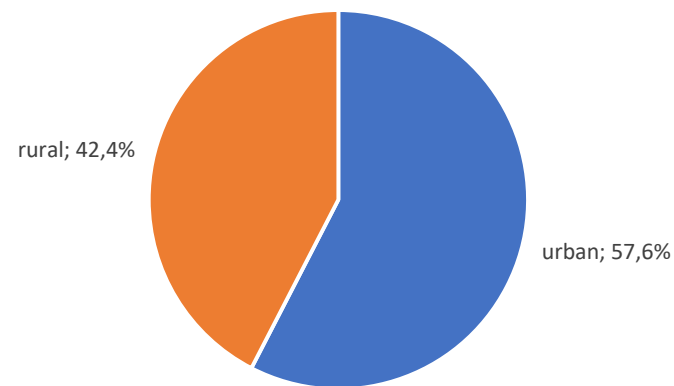
Cercetarea s-a desfășurat prin realizarea de interviuri față în față. Selecția respondenților s-a realizat prin metoda ”bulgărelui de zăpadă”, interviurile fiind efectuate în mediul de activitate al respondenților: acasă, la domiciliul subiecților, la serviciu, sau în locul în care proprii copii își desfășoară activitatea (școală, locuri de desfășurare a activităților extrașcolare). Având în vedere că principalul criteriu de care s-a ținut cont în realizarea eșantionului a fost ciclul educațional al copilului, metoda de selecție a respondenților nu a fost un criteriu esențial în aplicarea chestionarelor, important fiind respectarea eșantionului și aplicarea chestionarelor conform structurii de eșantionare stabilite. Interviurile au fost programate de operatori, astfel încât structura eșantionului să fie respectată.

Distribuția eșantionului a fost realizată pe medii de rezidență a părinților respondenți și pe ciclul educațional a copiilor. Au fost realizate chestionare în toate județele țării, atât în mediul urban, cât și în mediul rural. În formarea eșantionului s-a ținut cont de cele trei cicluri educaționale: învățământ primar (inclusiv clasa 0), învățământ gimnazial și învățământ liceal.

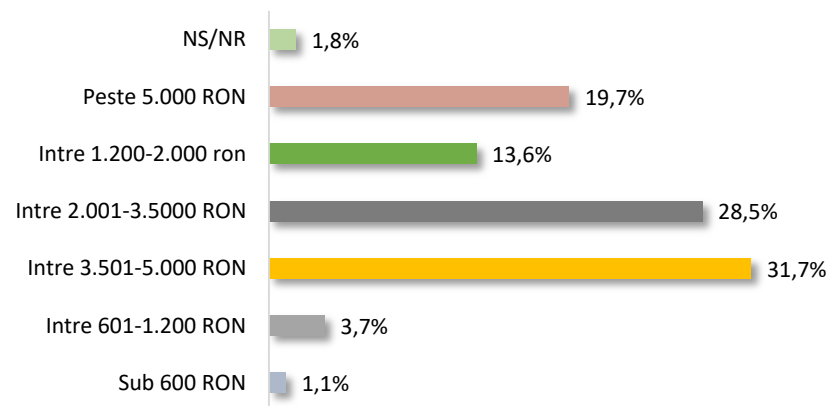
Distribuția regională a eșantionului

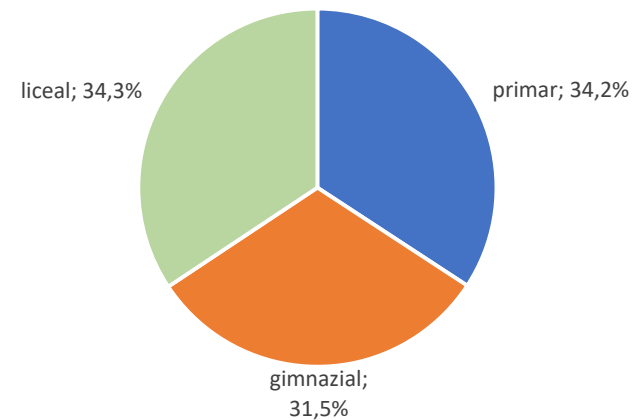
Distribuția eșantionului pe medii de rezidență

Distribuția eșantionului pe nivel de venit pe gospodărie

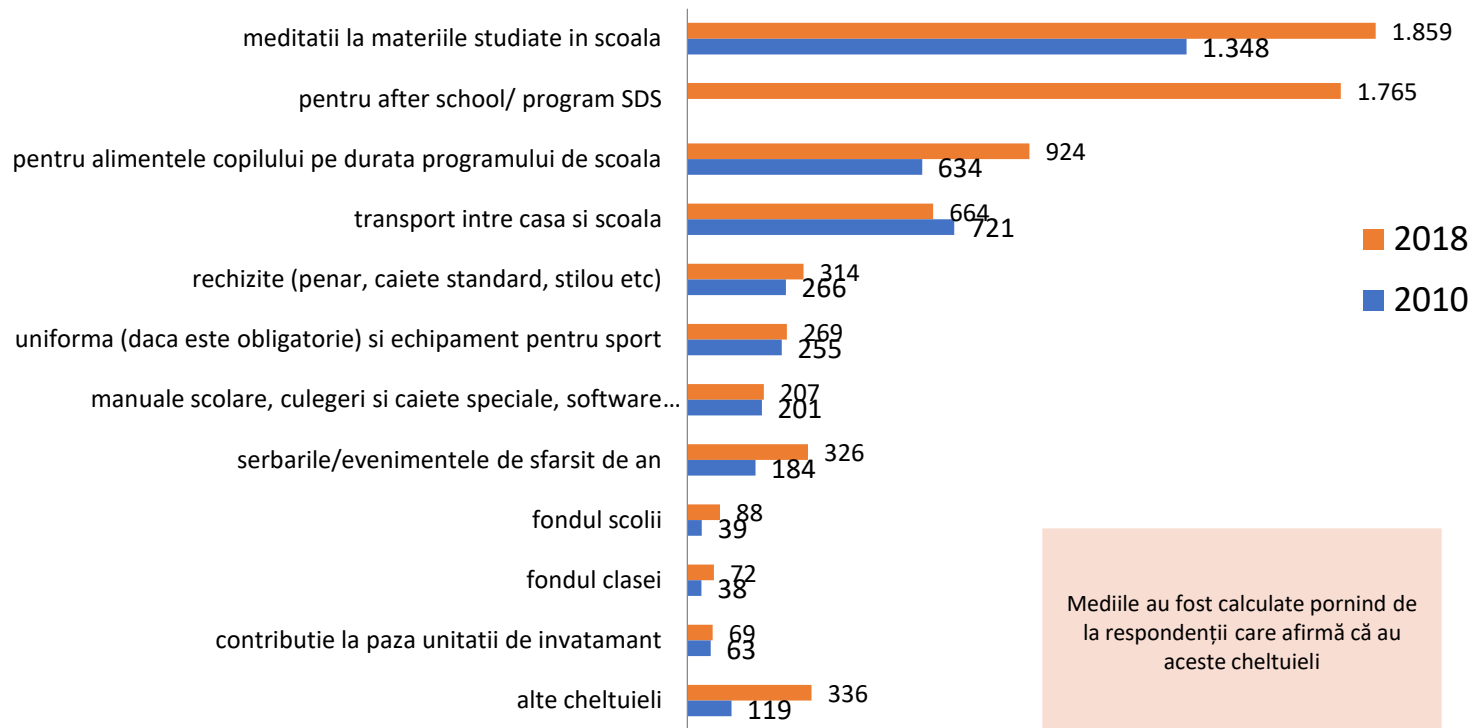

Distribuția eșantionului pe ciclul de studiu al copilului

- I. **3093 costă anual, în medie, educația „gratuită” a copilului.** Valorile sunt mai mari în mediul urban față de rural (3351 față de 2757).
- II. **Copii mari, costuri mari.** În ciclul primar părinții plătesc, în medie, 2545 lei anual, în gimnazial 3083 iar pentru liceu 3647 lei.
- III. **De la ultimul studiu Salvați Copiii pe această temă, realizat în 2010, costul mediu pe copil s-a dublat.** Dacă în 2010 o familie plătea în medie 1490 de lei, acum plătește 3093.
- IV. **Meditațiile sunt mai scumpe.** Comparativ cu studiul precedent, unele costuri precum cele asociate meditațiilor sau alimentelor consumate de copil la școală au crescut semnificativ, altele „par a fi indexate cu rata inflației”.
- V. **Mai mulți copii fac meditații comparativ cu 2010.** Procentul celor care apelează la meditații plătite a crescut de la 24 la 40%.
- VI. **Incidența fondului clasei a scăzut.** Fondul clasei este plătit de 56% dintre părinți, comparativ cu 72% în 2010.
- VII. **Aproximativ 2 din 10 părinți afirmă că fondul clasei este o contribuție obligatorie.** Comparativ cu 2010 procentul acestora s-a înjumătățit. Pentru părinți nu sancțiunea, ci dorința ca elevii să beneficieze de condițiile și materialele necesare învățării, constituie principala constrângere care determină achitarea acestor bani.
- VIII. **Consultarea părinților cu privire la utilizarea banilor din fondul școlii sau fondul clasei rămâne scăzută.** Participarea copiilor în luarea acestor decizii este marginală.
- IX. **Ponderea părinților care afirmă că li s-au cerut sume de bani pentru înscrierea copilului la școală, acordarea de note, promovarea examenelor sau protocol la examene a scăzut semnificativ comparativ cu 2010,** de la valori de aproximativ 5% din total, la valori sub 1%.

Cum au evoluat costurile din 2010* până în prezent?

Costul total mediu crește de la 1490 per copil la 3093 lei.

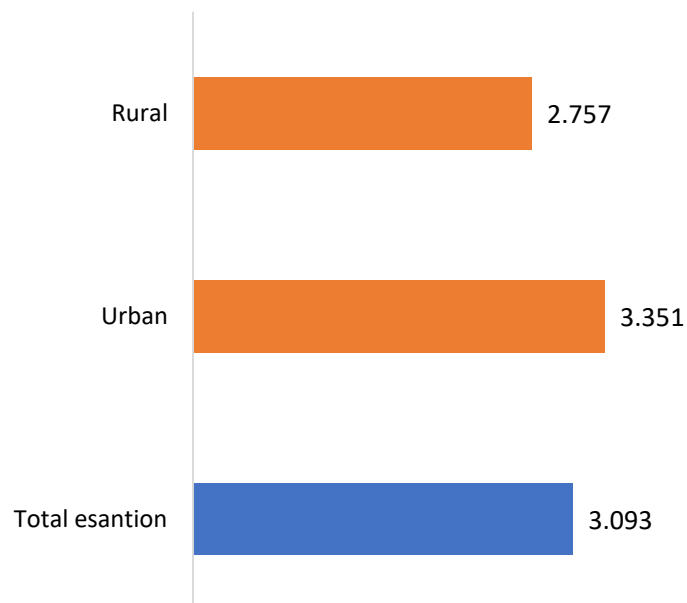
Meditațiile sunt, la fel ca în 2010, categoria de costuri cu valoarea medie cea mai ridicată.

Au apărut categorii noi de costuri, precum cele asociate programelor de after school, a căror incidență era mai semnificativ mai scăzută acum 8 ani. Deși incidența este relativ scăzută și acum, în jurul valorii de 10%, acolo unde apar reprezintă a doua categorie de cost în ordinea importanței. Mai mult decât atât, aprox. 90% dintre părinții ai căror copii sunt parte a astfel de programe, suportă integral costurile, indiferent că sunt desfășurate în instituții publice sau private.

Incidența diferitelor categorii de costuri	Total	Primar	Gimnazial	Liceal	Rural	Urban
manuale școlare, culegeri și caiete speciale	87,7%	88,7%	89,4%	85,2%	87,0%	88,2%
rechizite (penar, caiete standard, stilou etc)	99,0%	99,0%	99,3%	98,7%	98,5%	99,4%
uniforma și echipament pentru sport	91,9%	93,2%	95,8%	87,1%	94,7%	89,8%
fondul școlii	27,5%	27,5%	27,5%	27,4%	23,2%	30,8%
fondul clasei	55,7%	61,2%	57,7%	48,4%	53,9%	57,1%
contribuție la paza unității de învățământ	18,8%	17,8%	19,0%	19,7%	15,0%	21,8%
meditații la materiile studiate în școală	39,8%	18,8%	45,4%	55,5%	32,1%	45,7%
alimentele copilului pe durata programului de școală	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
transport între casă și școală	37,2%	23,9%	28,2%	58,7%	39,2%	35,7%
after school/ program SDS	10,3%	23,0%	5,6%	1,9%	10,4%	10,2%

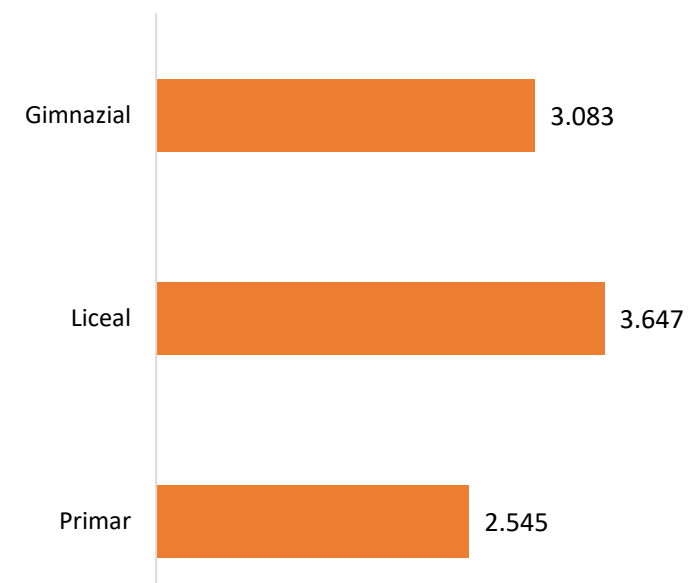
- I. Marea majoritate a părinților afirmă că au costuri legate de manuale, rechizite și echipament de sport.
- II. Fondul clasei este plătit de 56% dintre părinți iar fondul școlii de 28%.
- III. 40% dintre copii fac meditații plătite la materiile studiate în școală (nu au fost incluse aici cursuri extracurriculare), procentul variind de la aproximativ 19% dintre elevii din ciclul primar la 56% dintre liceeni.
- IV. Aproximativ 2 din 10 copii din învățământul primar sunt implicați în programe de tip școală după școală.

Suma suportată de familie în anul școlar 2017-2018 pentru școlarizarea copilului pe medii de rezidență

Mediile au fost calculate pornind de la total răspunsuri valide

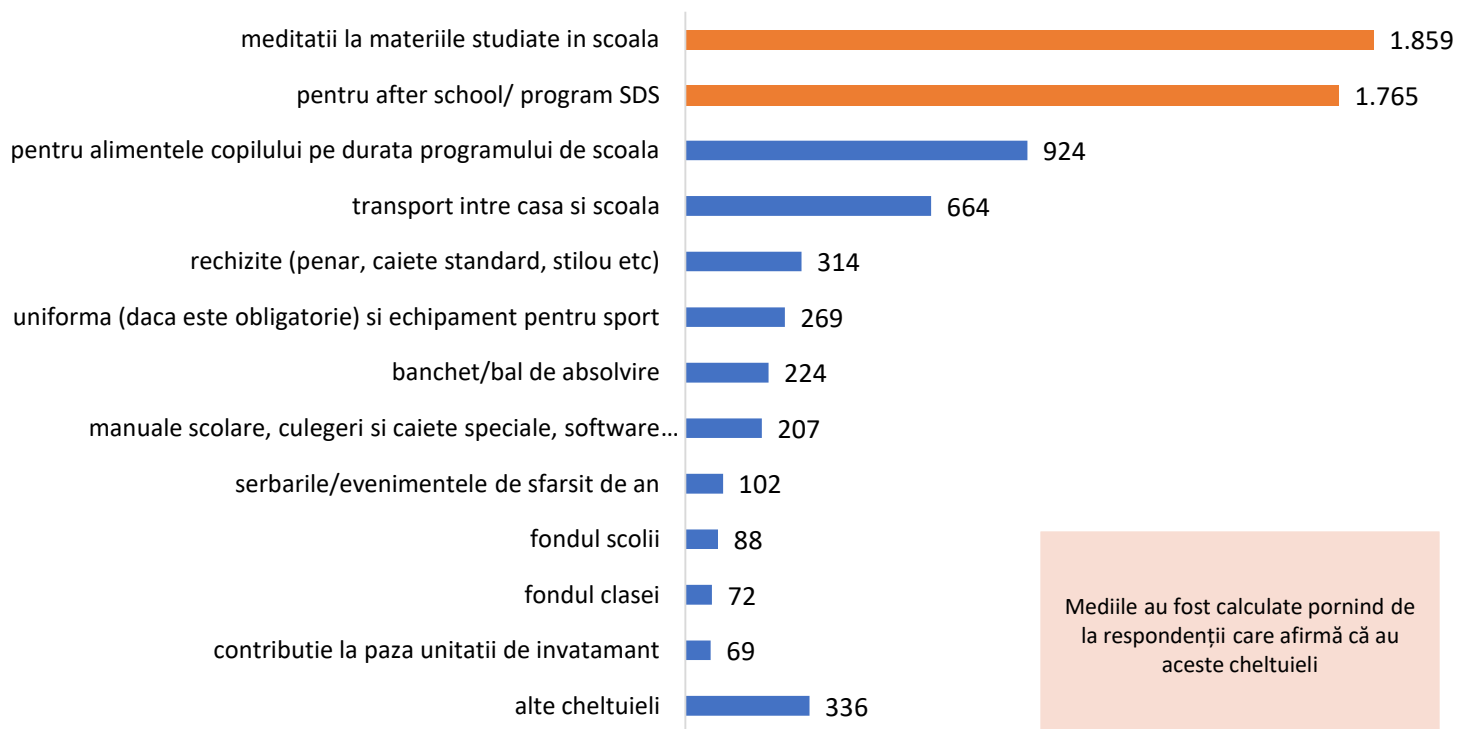
Suma suportată de familie în anul școlar 2017-2018 pentru școlarizarea copilului pe ciclul de studiu

Suma medie anuală alocată de părinți pentru școlarizarea copiilor este de 3093 lei, costurile fiind semnificativ mai ridicate în mediul urban comparativ cu rural și în cazul părinților care au copii la liceu, comparativ cu cei care au copii în ciclul gimnazial sau primar.

Comparativ cu studiul similar desfășurat de Organizația Salvați Copiii în 2010, suma alocată de părinți pentru educația unui copil este dublă (3093 în 2018 față de 1490 în 2010).

Suma suportată de familie în anul școlar 2017-2018 pentru acoperirea următoarelor tipuri de cheltuieli legate de școlarizarea copilului:

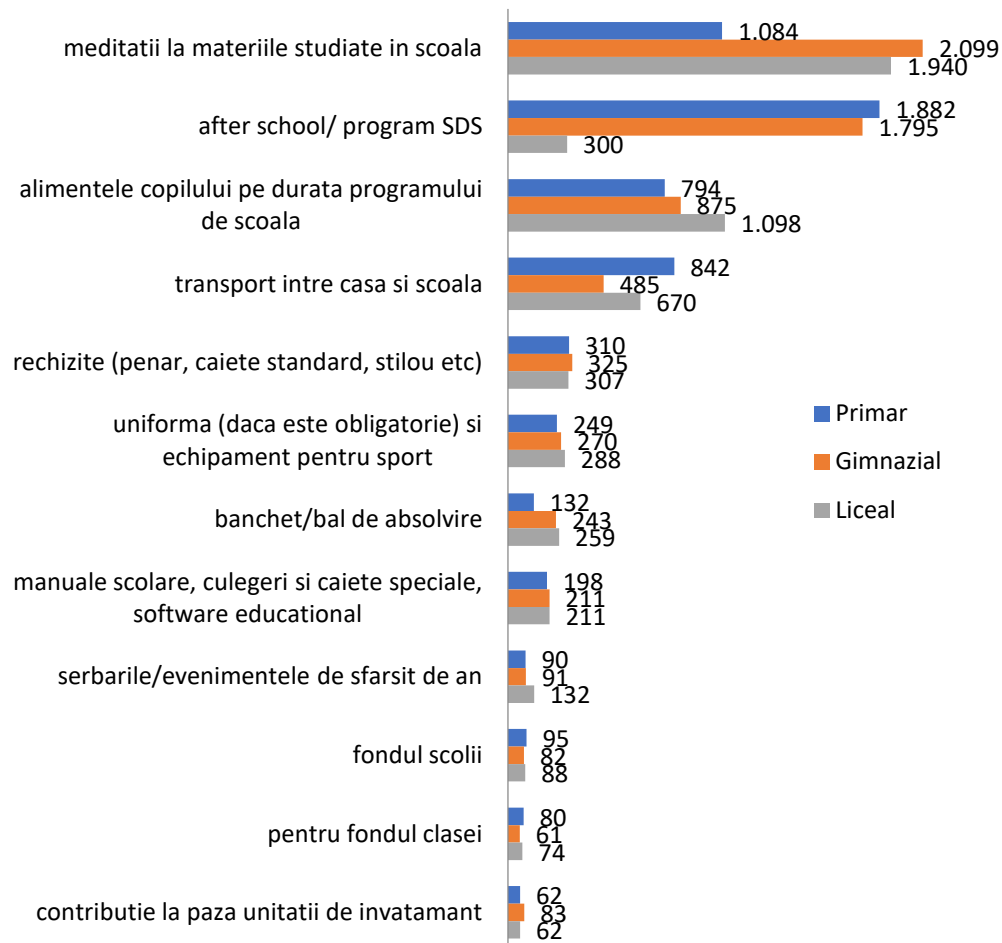

Meditațiile și programele de tip after school sau școală după școală sunt cele mai importante categorii de costuri.

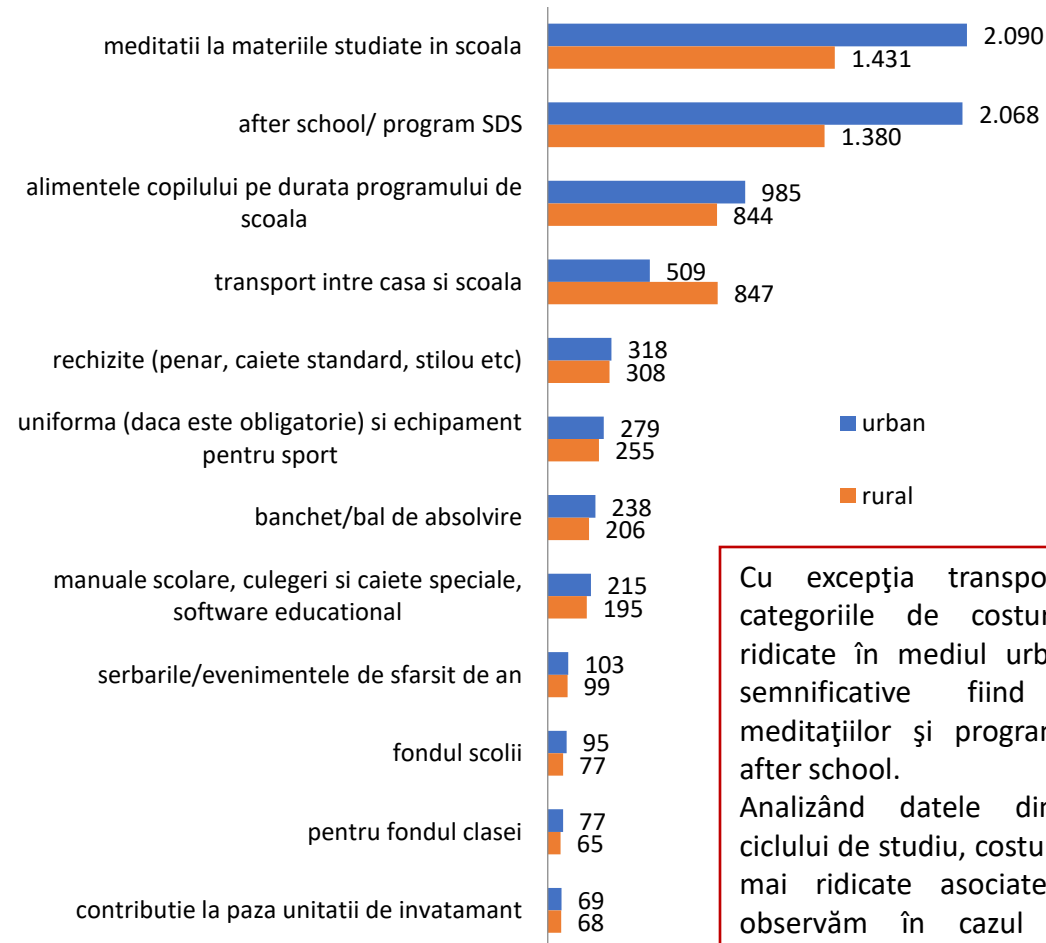
Comparativ cu studiul precedent, creșteri semnificative ale costurilor asociate educației întâlnim în cazul meditațiilor, de la aproximativ 1350 de lei media anuală în 2010 la peste 1850 lei în 2018.

Apare, de asemenea, o categorie nouă de costuri, respectiv cele asociate programelor de tip after school, asociate în special copiilor din ciclul primar.

Costuri medii pe ciclu de studii

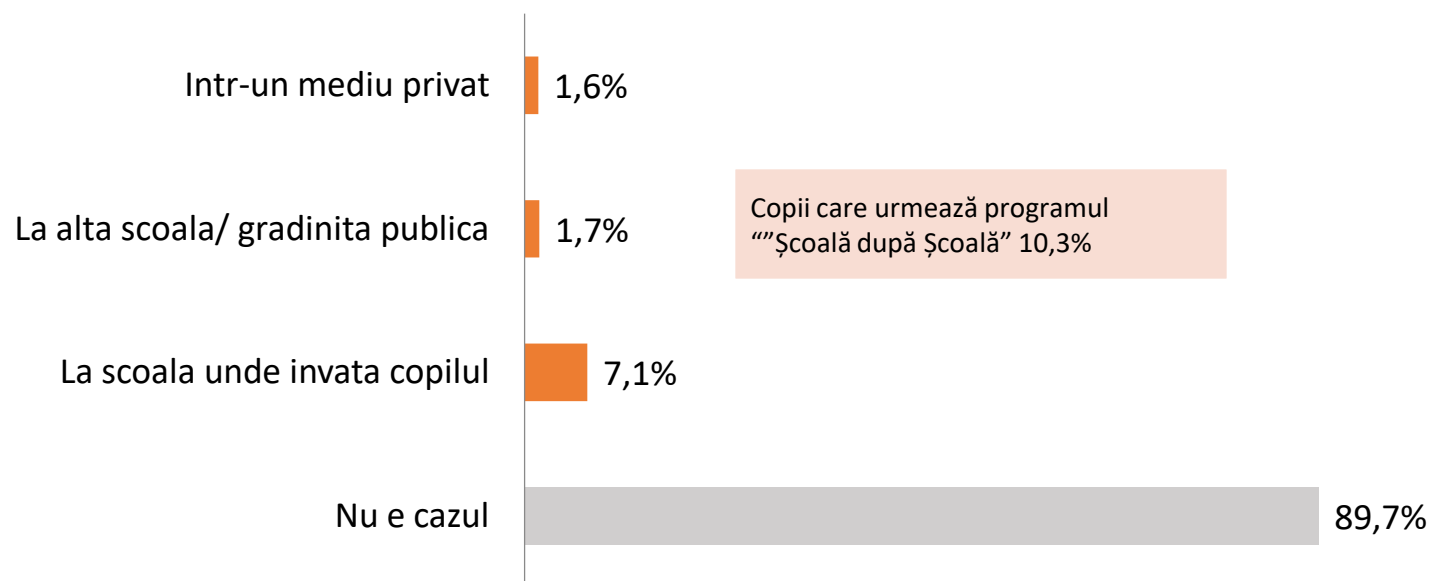

Costuri medii pe mediu de rezidență

Cu excepția transportului, toate categoriile de costuri sunt mai ridicate în mediul urban, diferențe semnificative fiind în cazul meditațiilor și programelor de tip after school. Analizând datele din perspectiva ciclului de studiu, costuri semnificativ mai ridicate asociate meditațiilor observăm în cazul elevilor din gimnaziu și liceu.

În cazul în care copilul urmează programul “Școală după Școală” unde se desfășoară acesta?

Distribuția la nivel de mediu de rezidență

	distribuție generală	urban	rural
La școala unde învață copilul	7.1%	6.7%	7.6%
La alta școală/ grădiniță publică	1.7%	1.5%	1.8%
Într-un mediu privat	1.6%	1.9%	1.0%
Nu e cazul	89.7%	89.8%	89.6%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%

	distribuție generală	primar	gimnazial	liceal
La școala unde învață copilul	7.1%	15.9%	3.2%	1.9%
La alta școală/ grădinița publică	1.7%	3.6%	1.4%	
Într-un mediu privat	1.6%	3.6%	1.1%	
Nu e cazul	89.7%	77.0%	94.4%	98.1%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Programele de tip școală după școală sunt accesate de aproximativ 10% dintre copiii, însă atunci când apar sunt asociate cu costuri importante. Majoritatea acestor programe sunt desfășurate în școala unde învață copilul.

Educație gratuită contra cost

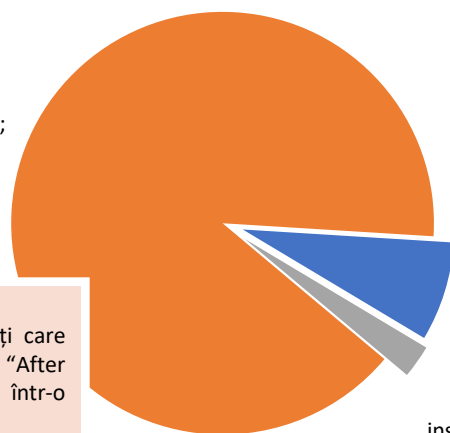
Unde se desfășoară programul de tip școală după școală

distribuția la nivel de regiune de dezvoltare

	distribuție generală	București-Ilfov	Centru	N-E	N-V	S-E	S-M	S-V	Vest
<i>La școala unde învață copilul</i>	7.1%	3.1%	9.2%	6.0%	16.7%	5.7%	3.7%	2.3%	10.7%
<i>La alta școală/ grădiniță publică</i>	1.7%	1.6%	3.7%	1.5%		1.9%	0.7%	1.1%	3.6%
<i>Intr-un mediu privat</i>	1.6%	0.8%	1.8%	2.2%		1.0%	3.7%	1.1%	1.2%
<i>Nu e cazul</i>	89.7%	94.5%	85.3%	90.3%	83.3%	91.4%	91.9%	95.4%	84.5%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

De cine sunt suportate costurile necesare (hrană, supraveghere, eventual transport?)

De parinte/
tutore integral;
89,9%

Si de parinte si de
alta institutie;
7,6%

De la alta
institutie; 2,5%

% din părinții respondenți care au declarat ca programul "After School" se desfășoară într-o instituție publică

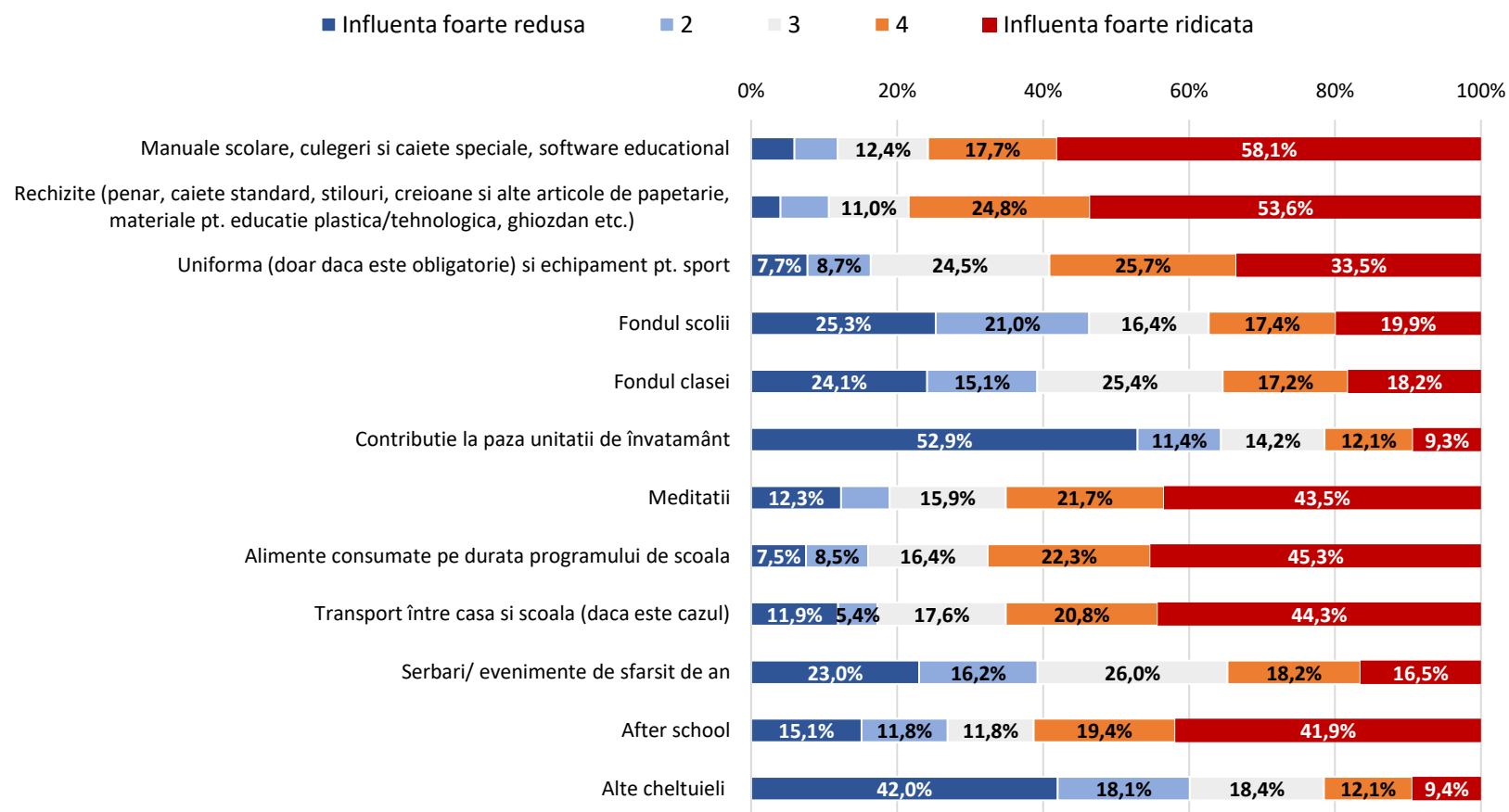
Distribuția la nivel de ciclu de învățământ

	distribuție generală	primar	gimnazial	liceal
<i>De părinte/ tutore integral</i>	89.9%	95.0%	84.6%	50.0%
<i>Si de părinte si de alta instituție</i>	7.6%	3.3%	7.7%	
<i>De la alta instituție</i>	2.5%	1.7%	7.7%	50.0%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Marea majoritate a costurilor asociate programelor școală după școală sunt suportate de părinți, doar 10% dintre respondenți afirmând că o altă instituție acoperă o parte din costuri (7,6%) sau toate costurile (2,5%).

Educație gratuită contra cost

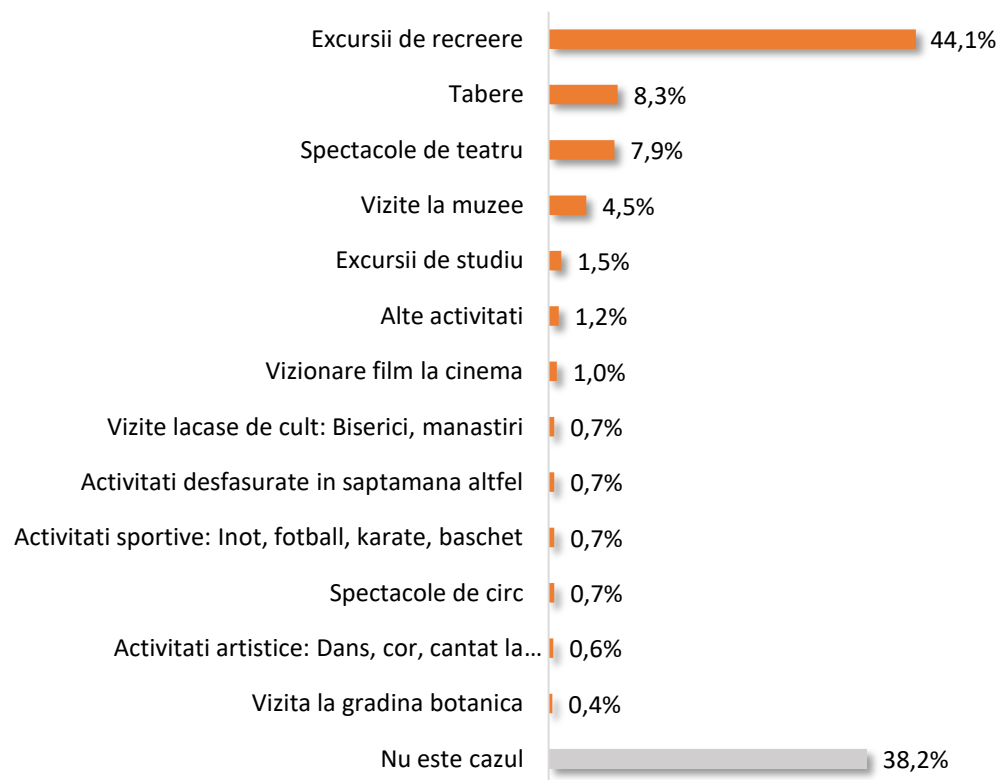
În ce măsură considerați că unele din cheltuielile de mai sus influențează calitatea educației copiilor dumneavoastră?

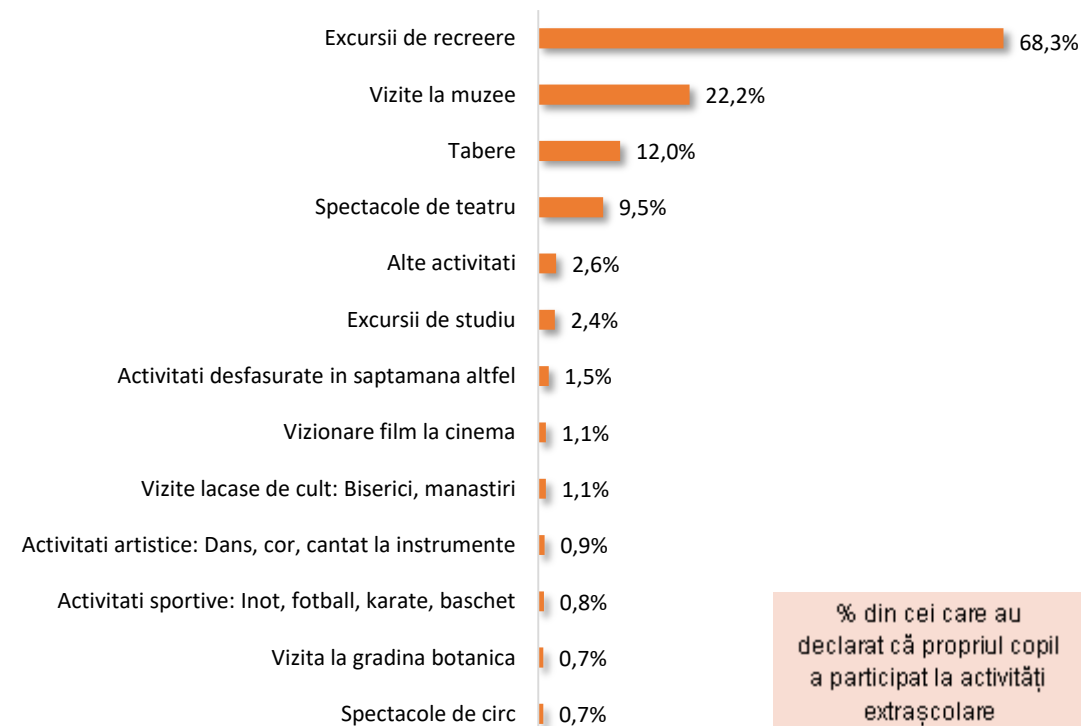
Manualele și rechizitele sunt considerate a avea o influență ridicată asupra calității educației.

Procente foarte ridicate sunt asociate și meditațiilor sau programelor after school, fapt ce vorbește de necesitatea părinților de a completa informațiile primite de copii la școală. De altfel, incidența meditațiilor plătite este foarte ridicată, 4 din 10 copii participând la “ore suplimentare”.

Principalele activități de extrașcolare organizate

Principalele activități de extrașcolare organizate

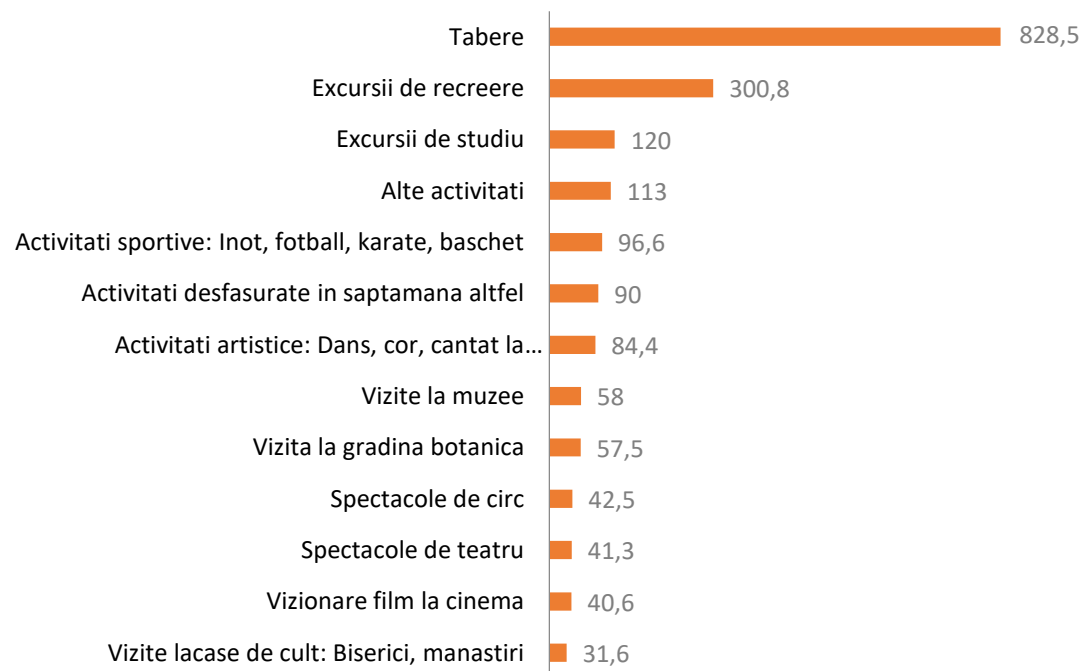
% din cei care au declarat că propriul copil a participat la activități extrașcolare

Principalele activități extrașcolare organizate sunt excursiile de recreere, la distanță urmând spectacolele de teatru, vizite la muzee sau excursii de studiu.

Aproape 40% dintre copii nu participă pe parcursul anului școlar la nici o activitate extrașcolară.

În cazul în care școala unde învață copilul dvs organizează activități extrașcolare (de tipul vizite la muzee, excursii de studiu, tabere etc.), vă rugăm să estimați cât v-au costat anul acesta

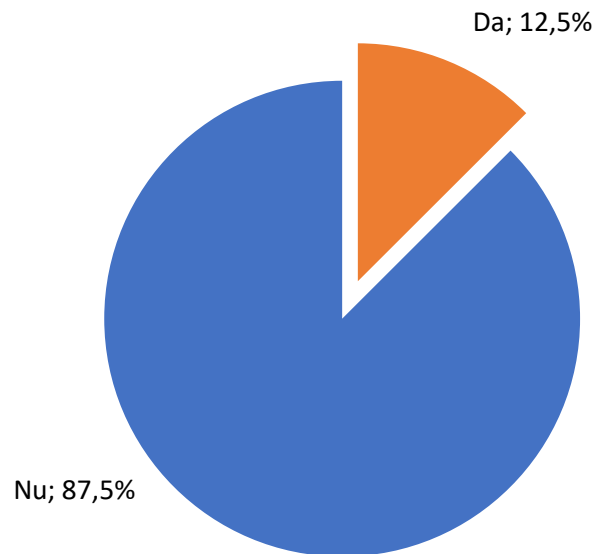
Suma medie la nivel național pe tip de activitate

Dintre activitățile extrașcolare cele mai costisitoare pentru părinți sunt taberele și excursiile, cu o sumă medie pe activitate de aproximativ 830 în cazul taberelor și 300 în cazul excursiilor.

Trebuie menționat că aceste costuri nu au fost incluse în cele prezentate anterior.

Este fondul școlii o contribuție obligatorie?

Distribuția la nivel de ciclu de învățământ

	distribuție generală	primar	gimnazial	liceal
DA	12,5%	11.7%	10.6%	15.2%
NU	87,5%	88.3%	89.4%	84.8%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

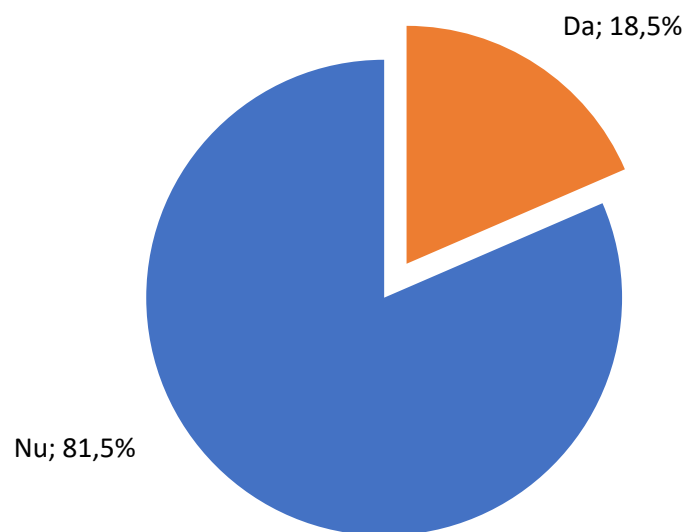
Distribuția la nivel de mediu de rezidență

	distribuție generală	urban	rural
DA	12,5%	12.9%	12.0%
NU	87,5%	87.1%	88.0%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%

Fondul școlii este o contribuție obligatorie pentru aproximativ 13% dintre părinți, însă incidența acestei cheltuieli este mult mai ridicată, 28% dintre respondenți afirmând că plătesc fondul școlii.

Comparativ cu cercetarea precedentă, numărul părinților care afirmă că fondul școlii este o contribuție obligatorie este semnificativ mai scăzut, în 2010 procentul fiind de aproximativ 28%

Este fondul clasei o contribuție obligatorie?

Distribuția la nivel de ciclu de învățământ

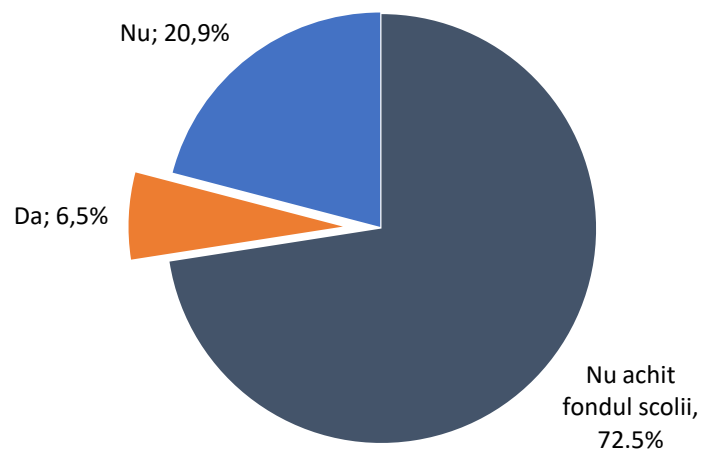
	distribuție generală	primar	gimnazial	liceal
DA	18.5%	20.1%	17.6%	17.7%
NU	81.5%	79.9%	82.4%	82.3%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Distribuția la nivel de mediu de rezidență

	distribuție generală	urban	rural
DA	18.5%	19.8%	16.7%
NU	81.5%	80.2%	83.3%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%

Fondul clasei este o contribuție obligatorie pentru aproximativ 19% dintre părinți, însă incidența acestei cheltuieli este mult mai ridicată, 56% dintre respondenți afirmând că îl plătesc. Procente semnificativ mai ridicate a respondenților care afirmă că fondul clasei este obligatoriu sunt caracteristice mediului urban și părinților care au copii în clasele primare. Comparativ cu cercetarea precedentă, numărul părinților care afirmă că fondul clasei este o contribuție obligatorie este semnificativ mai scăzut, în 2010 procentul fiind de aproximativ 43%.

La achitarea fondului școlii primiți chitanță?

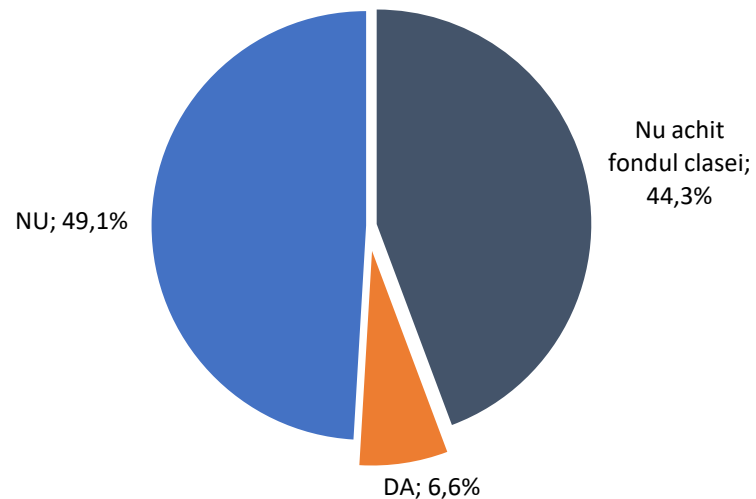
Distribuția la nivel de ciclu de învățământ

	distribuție generală	primar	gimnazial	liceal
<i>Nu achit fondul școlii</i>	72.5%	72.5%	72.5%	72.6%
<i>DA</i>	6.5%	7.4%	6.0%	6.1%
<i>NU</i>	20.9%	20.1%	21.5%	21.3%
<i>TOTAL</i>	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Distribuția la nivel de mediu de rezidență

	distribuție generală	urban	rural
<i>Nu achit fondul școlii</i>	72.5%	69.2%	77.0%
<i>DA</i>	6.5%	6.7%	6.3%
<i>NU</i>	20.9%	24.0%	16.7%
<i>TOTAL</i>	100.0%	100.0%	100.0%

La achitarea fondului clasei primiți chitanță?

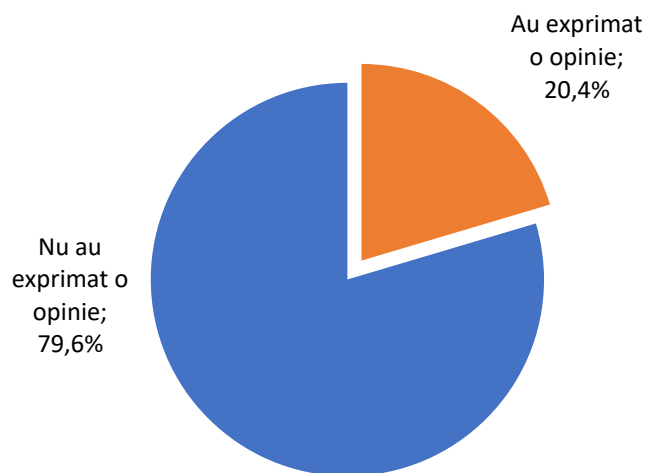
Distribuția la nivel de ciclu de învățământ

	distribuție generală	primar	gimnazial	liceal
<i>Nu achit fondul școlii</i>	44.3%	38.8%	42.3%	51.6%
DA	6.6%	6.8%	7.4%	5.8%
NU	49.1%	54.4%	50.4%	42.6%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Distribuția la nivel de mediu de rezidență

	distribuție generală	urban	rural
<i>Nu achit fondul școlii</i>	44.3%	42.5%	46.7%
DA	6.6%	7.1%	6.0%
NU	49.1%	50.4%	47.3%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%

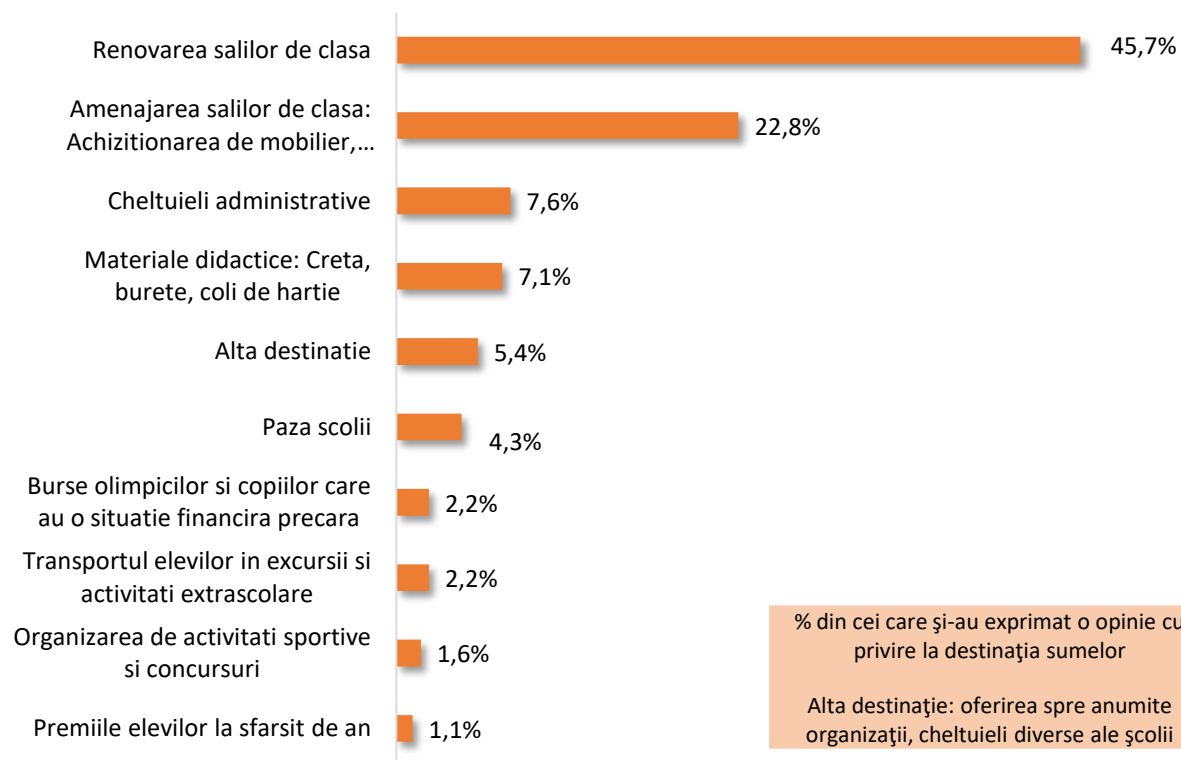
Care este destinația sumelor colectate (pentru care acestea sunt utilizate) prin fondul școlii?

Doar 20% dintre părinții care plătesc fondul școlii știu care este destinația sumelor colectate.

Fondul școlii este destinat majoritar renovării sălilor de clasă sau achiziției de mobilier, părinții suplinind astfel investițiile insuficiente în sistemul educațional.

Care este destinația sumelor colectate (pentru care acestea sunt utilizate) prin fondul școlii?

% din cei care și-au exprimat o opinie cu privire la destinația sumelor

Alta destinație: oferirea spre anumite organizații, cheltuieli diverse ale școlii

Educație gratuită contra cost

Distribuția la nivel de ciclu de învățământ

	distribuție generală	primar	gimnazial	liceal
<i>Achiziționarea de materiale didactice: Creta, burete, coli de hartie</i>	7.1%	10.9%	3.2%	6.9%
<i>Alte cheltuieli</i>	5.4%	7.8%	4.8%	3.4%
<i>Amenajarea salilor de clasa:</i>				
<i>Achiziționarea de mobilier, table, perdele</i>	22.8%	17.2%	30.6%	20.7%
<i>Cheltuieli administrative</i>	7.6%	7.8%	4.8%	10.3%
<i>Burse olimpice și copiilor care au o situație financiară precară</i>	2.2%	1.6%	1.6%	3.4%
<i>Premii elevilor la sfârșit de an</i>	1.1%		1.6%	1.7%
<i>Organizarea de activități sportive și concursuri</i>	1.6%		1.6%	3.4%
<i>Personalul care se ocupă de paza școlii</i>	4.3%	4.7%	3.2%	5.2%
<i>Plata pentru transportul elevilor în excursii și activități extrascolare</i>	2.2%		3.2%	3.4%
<i>Renovarea salilor de clasa</i>	45.7%	50.0%	45.2%	41.4%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Distribuția la nivel de mediu de rezidență

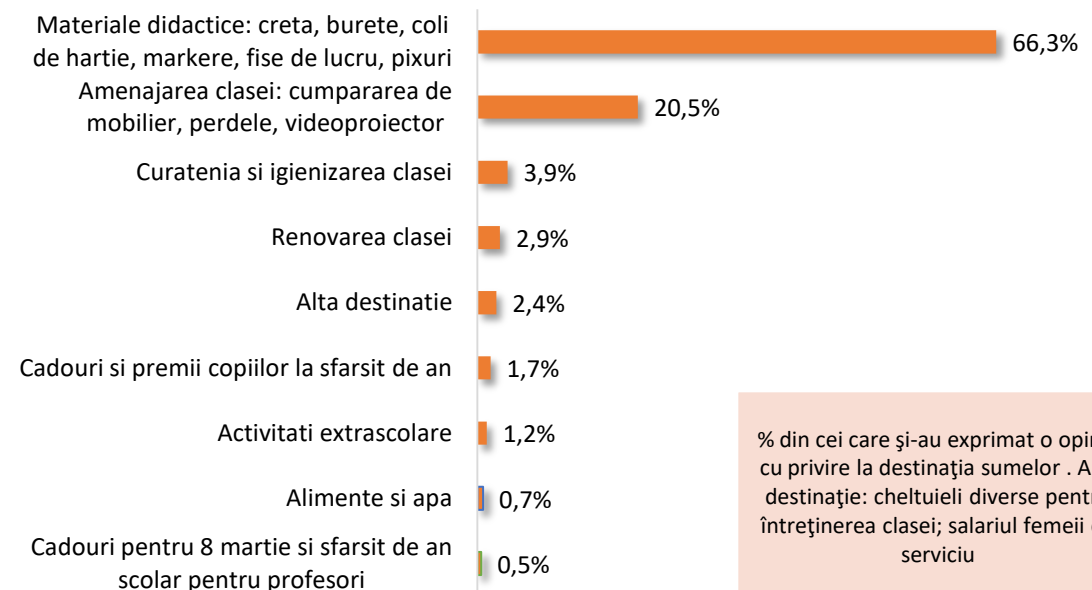
	distribuție generală	urban	rural
<i>Achiziționarea de materiale didactice: Creta, burete, coli de hartie</i>	7.1%	6.6%	8.1%
<i>Alte cheltuieli</i>	5.4%	4.1%	8.1%
<i>Amenajarea salilor de clasa:</i>			
<i>Achiziționarea de mobilier, table, perdele</i>	22.8%	23.8%	21.0%
<i>Cheltuieli administrative</i>	7.6%	4.9%	12.9%
<i>Burse olimpice și copiilor care au o situație financiară precară</i>	2.2%	2.5%	1.6%
<i>Premii elevilor la sfârșit de an</i>	1.1%	1.6%	
<i>Organizarea de activități sportive și concursuri</i>	1.6%	1.6%	1.6%
<i>Personalul care se ocupă de paza școlii</i>	4.3%	5.7%	1.6%
<i>Plata pentru transportul elevilor în excursii și activități extrascolare</i>	2.2%	0.8%	4.8%
<i>Renovarea salilor de clasa</i>	45.7%	48.4%	40.3%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%

Care este destinația sumelor colectate (pentru care acestea sunt utilizate) prin fondul clasei?

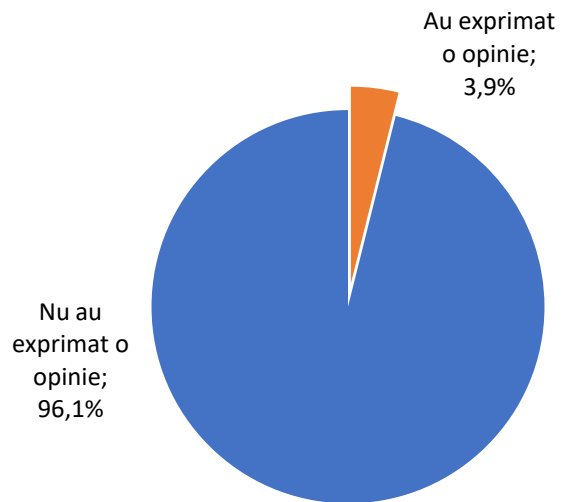
Marea majoritate a părinților care știu care este destinația fondului clasei, aproximativ 46% , indică cheltuieli cu materiale didactice sau amenajarea sălilor de clasă.

Care este destinația sumelor colectate (pentru care acestea sunt utilizate) prin fondul clasei?

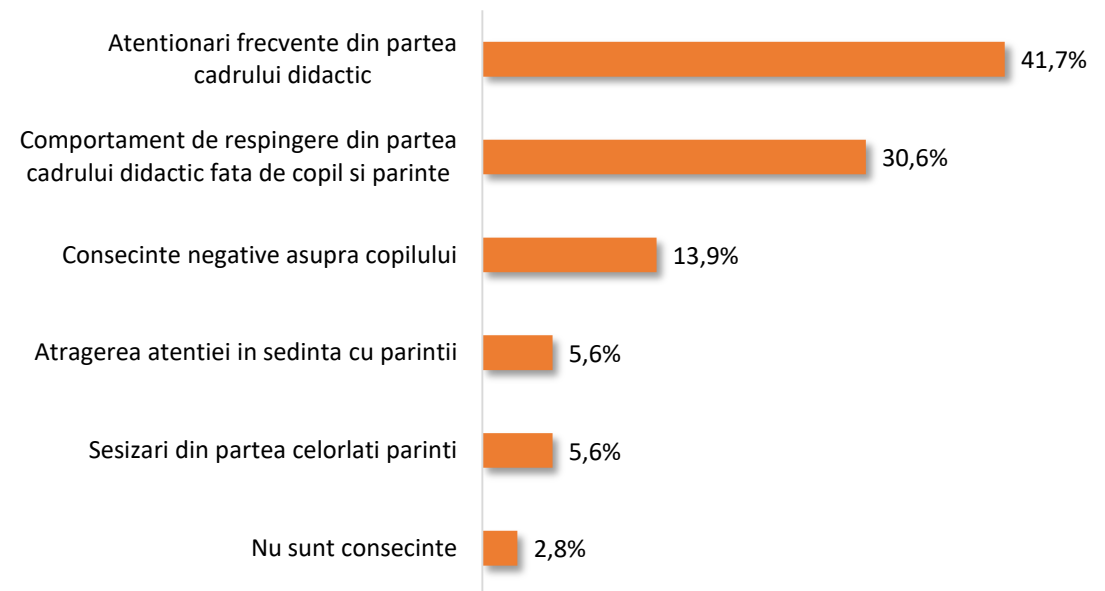

% din cei care și-au exprimat o opinie cu privire la destinația sumelor . Alta destinație: cheltuieli diverse pentru întreținerea clasei; salariul femeii de serviciu

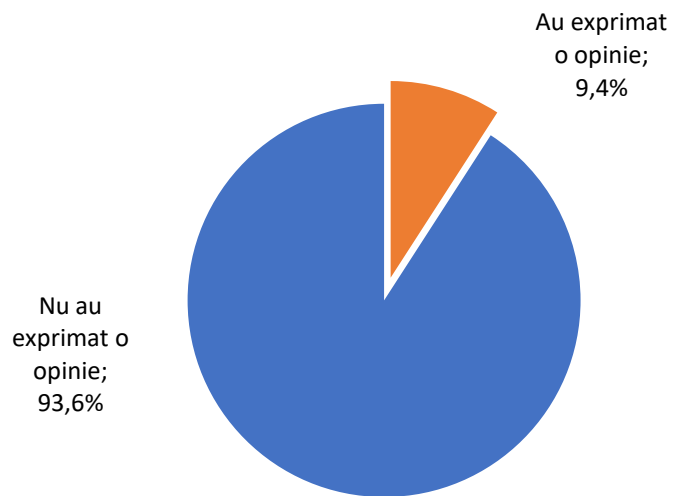
Ce se întâmplă dacă nu achitați aceste fonduri pentru fondul școlii?

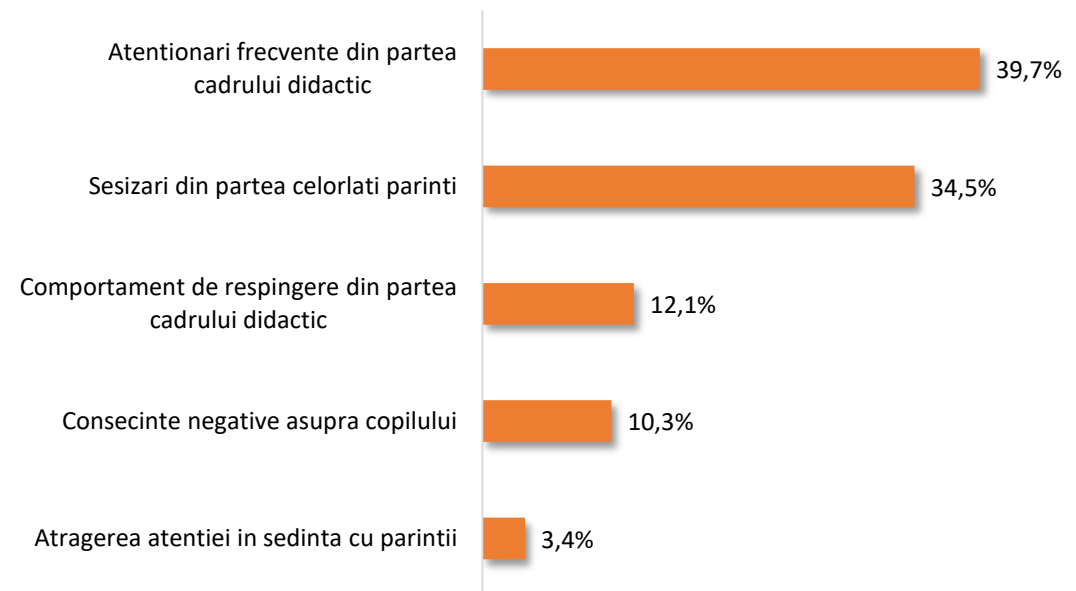
Ce se întâmplă dacă nu achitați aceste fonduri pentru fondul școlii?

Ce se întâmplă dacă nu achitați aceste fonduri pentru fondul clasei?

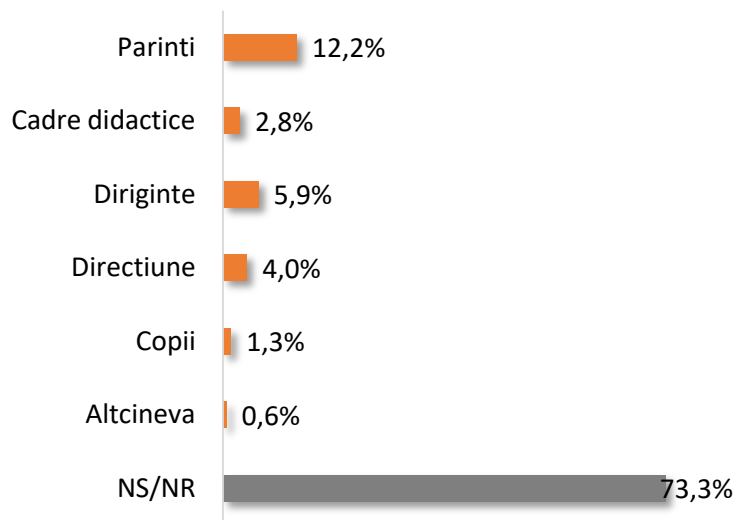

Ce se întâmplă dacă nu achitați aceste fonduri pentru fondul clasei?

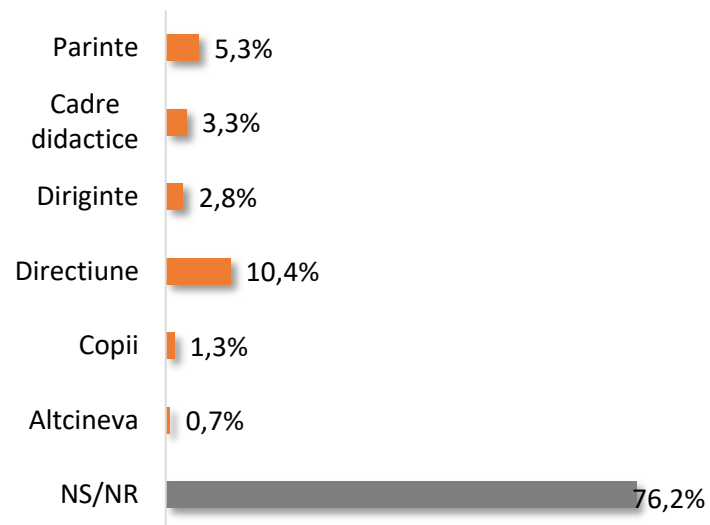

Educație gratuită contra cost

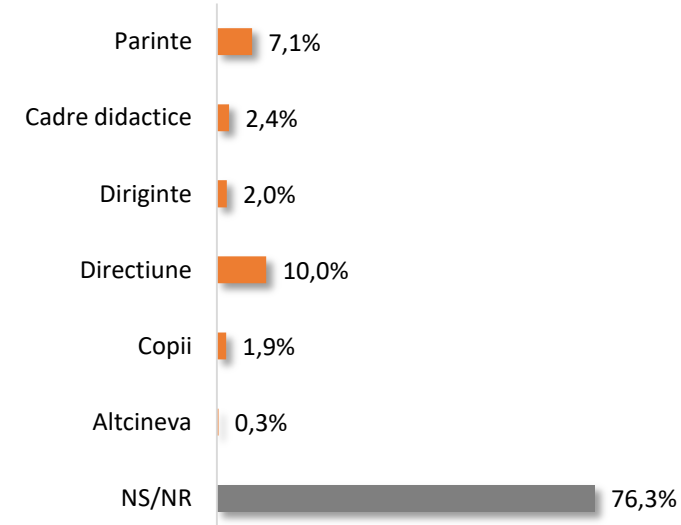
Vă rugăm să ne precizați cine se ocupă de colectarea banilor pentru fondul școlii

Vă rugăm să ne precizați cine stabilește destinația banilor pentru fondul școlii

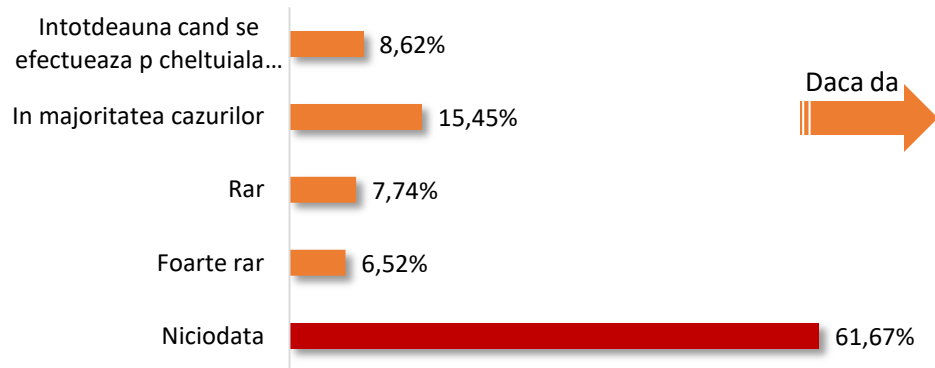

Vă rugăm să ne precizați cine se ocupă de efectuarea cheltuielilor pentru fondul școlii

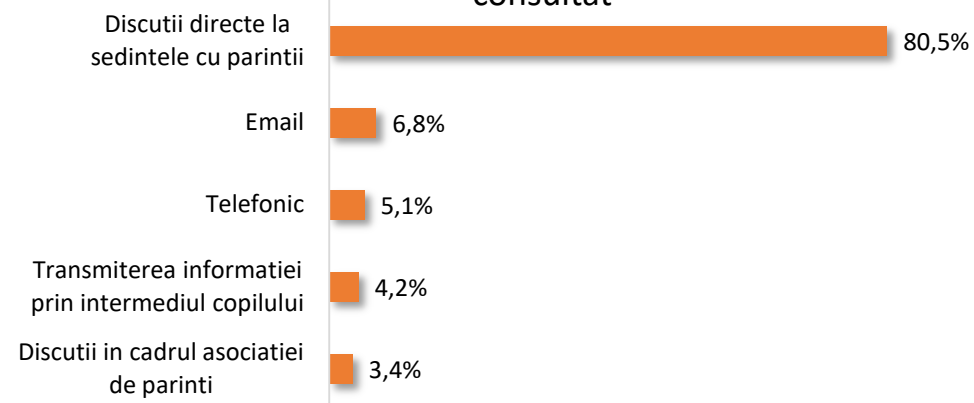

Marea majoritate a părinților afirmă ca nu știu cine se ocupă cu colectarea banilor pentru fondul școlii, cine stabilește destinația acestor sume sau cine efectuează cheltuielile.

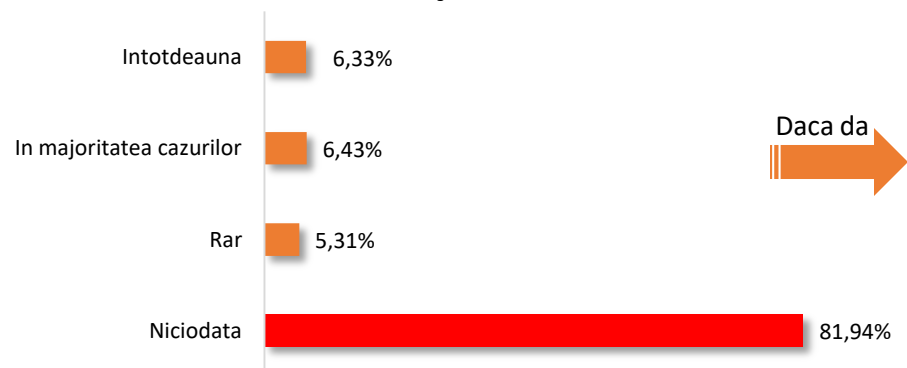
Vi se cere opinia în ceea ce privește destinația banilor din fondul școlii?

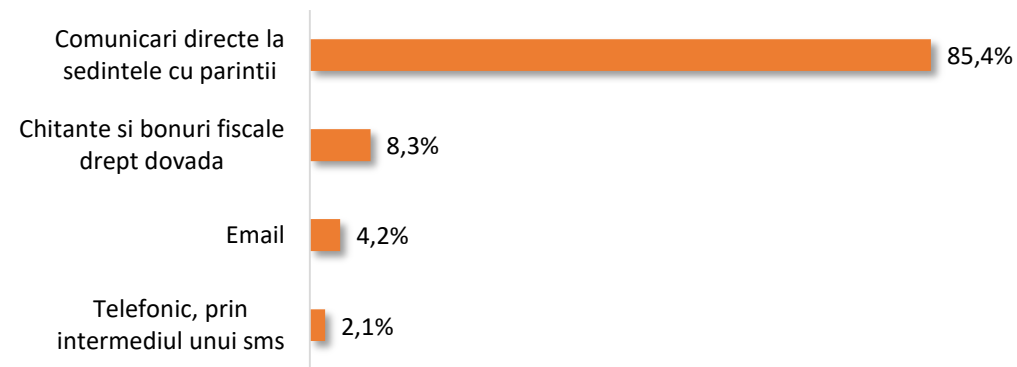
Vă rugăm să ne precizați metodele prin care sunteți consultat

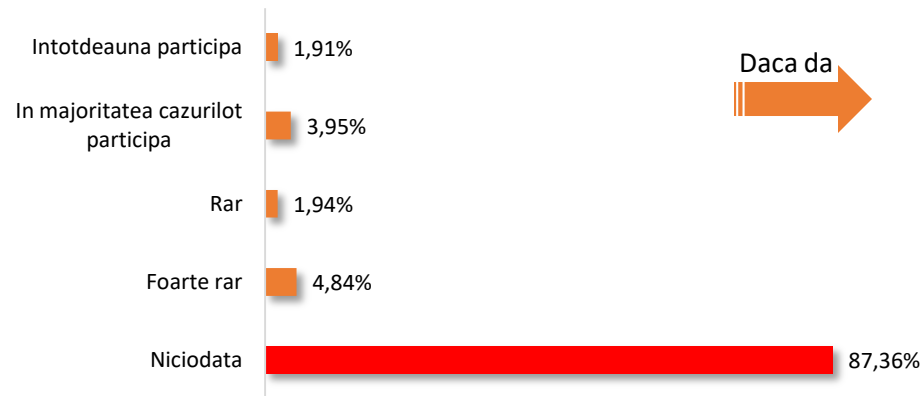
Vă este raportat modul în care a fost utilizat fondul școlii?

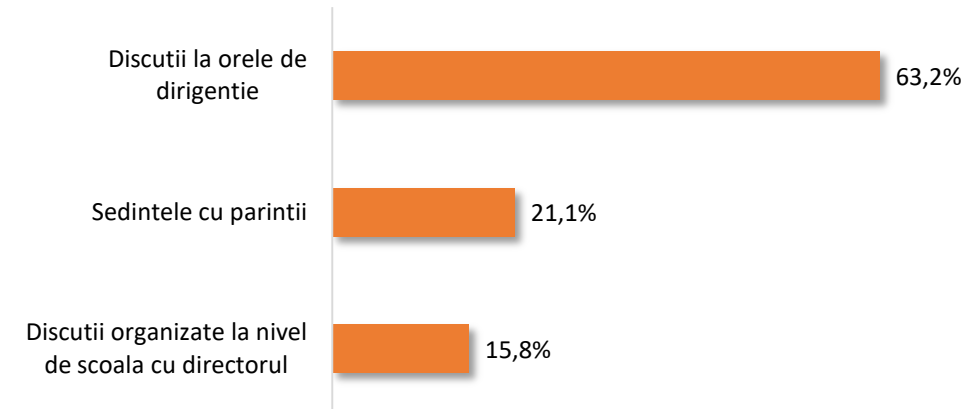
Dacă DA, în ce mod se face raportarea?

Copilul dvs. participă la deciziile referitoare la destinația banilor din fondul școlii?

Vă rugăm să ne precizați care sunt metodele prin care copilul se implică în aceste decizii

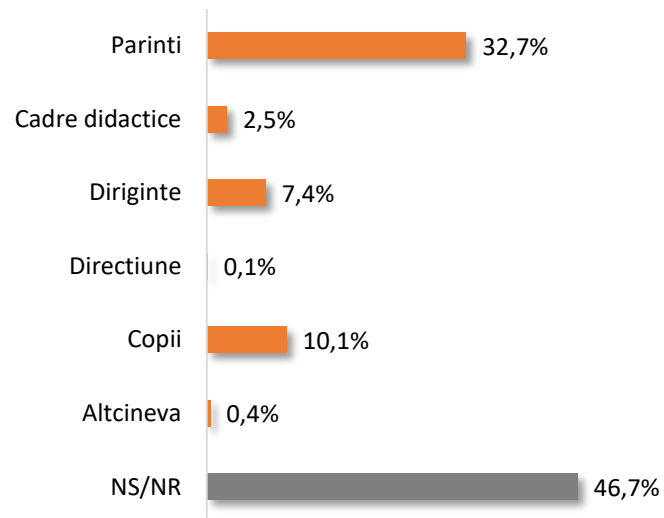

Majoritatea părinților afirmă că nu sunt consultați cu privire la destinația banilor din fondul școlii sau că nu le este raportat cum a fost folosit acesta.

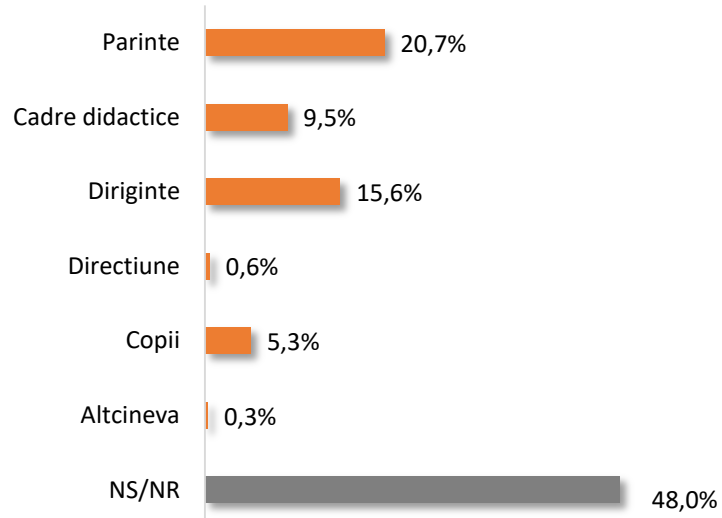
Implicarea copiilor în deciziile referitoare la destinația fondului școlii este extrem de redusă.

Educație gratuită contra cost:

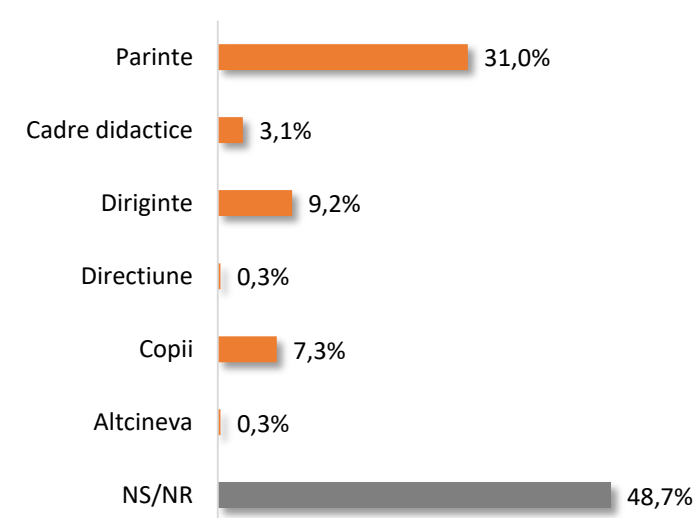
Vă rugăm să ne precizați cine se ocupă de colectarea banilor pentru fondul clasei

Vă rugăm să ne precizați cine stabilește destinația banilor pentru fondul clasei

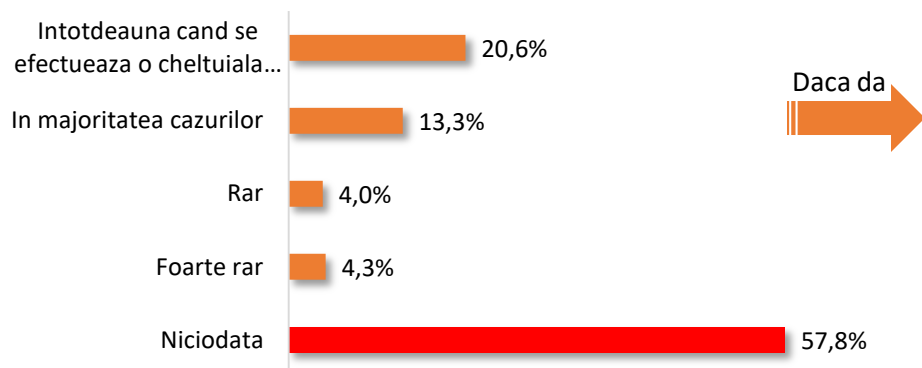

Vă rugăm să ne precizați cine se ocupă de efectuarea cheltuielilor pentru fondul clasei

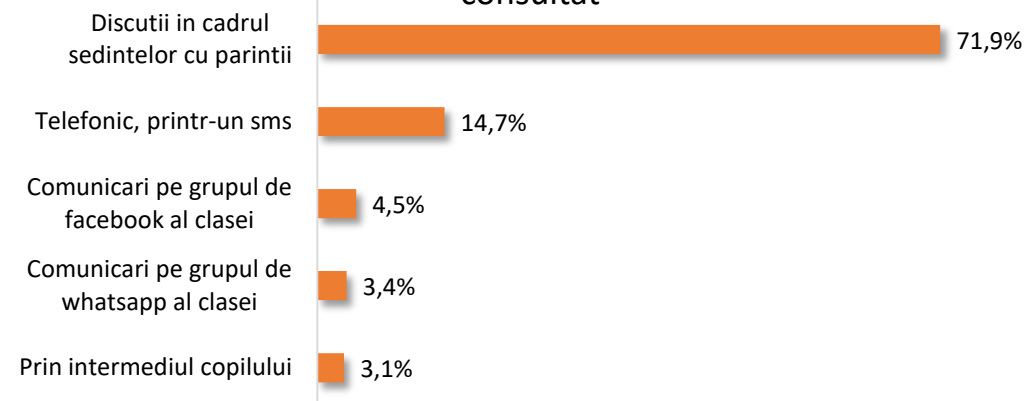

Aproape jumătate dintre părinți afirmă ca nu știu cine se ocupă cu colectarea banilor pentru fondul clasei, cine stabilește destinația acestor sume sau cine efectuează cheltuielile.

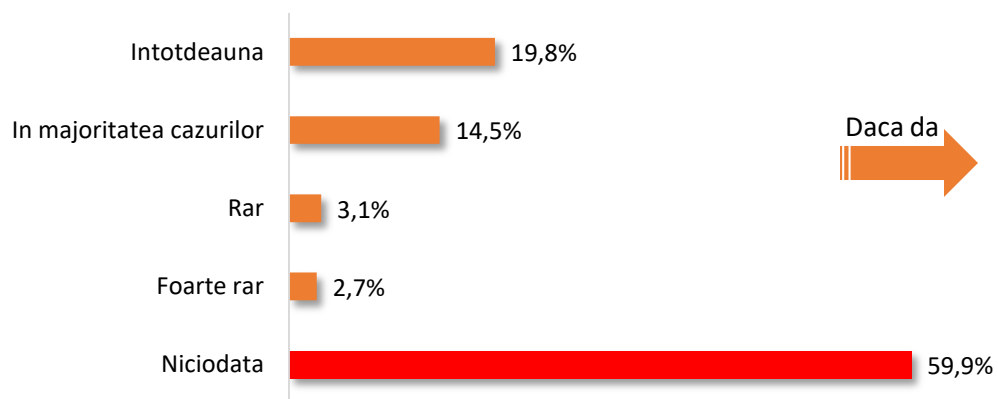
Vi se cere opinia în ceea ce privește destinația banilor din fondul clasei?

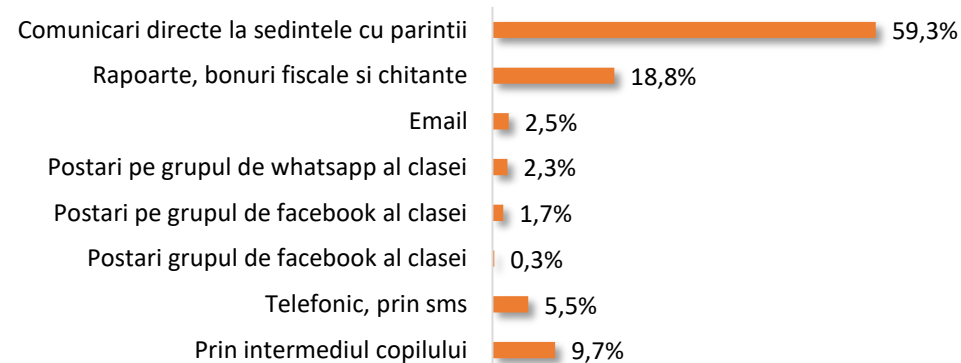
Vă rugăm să ne precizați metodele prin care sunteți consultat

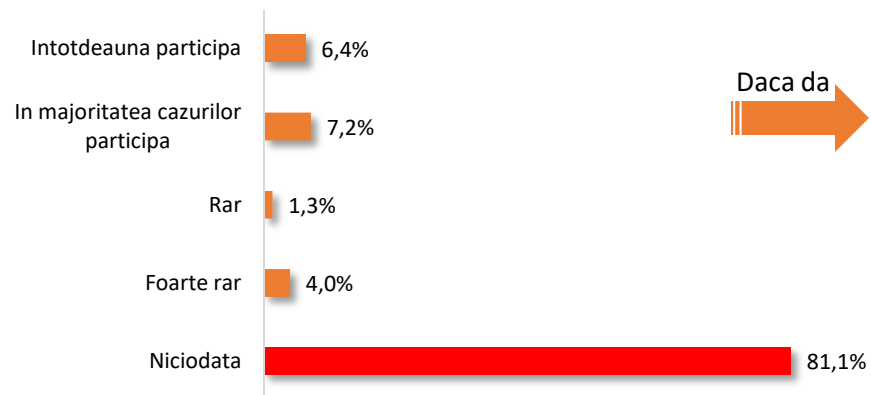
Vă este raportat modul în care a fost utilizat fondul clasei?

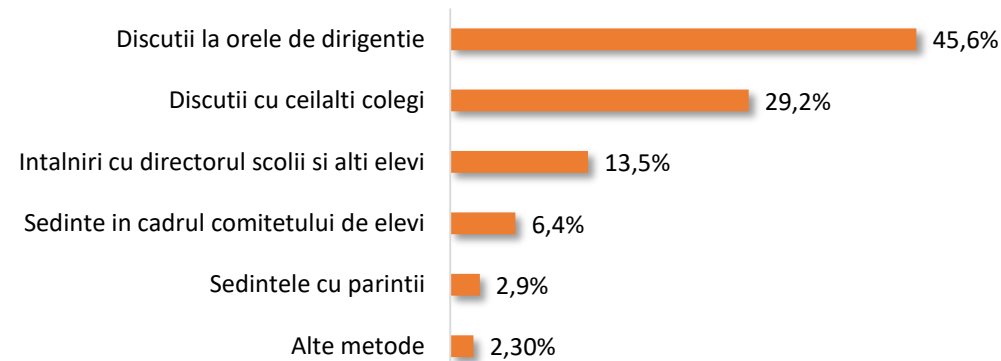
Dacă DA, sub ce formă se face raportarea?

Copilul dvs. participă la deciziile referitoare la destinația banilor din fondul clasei?

Vă rugăm să ne precizați care sunt metodele prin care copilul se implică în aceste decizii

Majoritatea părinților afirmă că nu sunt consultați cu privire la destinația banilor din fondul clasei sau că nu le este raportat cum a fost folosit acesta.

Implicarea copiilor în deciziile referitoare la destinația fondului clasei este extrem de redusă.